

Русско-белорусский словарь

Илья Валерьевич Мельников

Русско-белорусский словарь

Текст предоставлен правообладателем
http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=185362

Аннотация

Словарь содержит наиболее употребительные в повседневной практике общения слова, которые могут вызвать трудности при переводе. Он может быть полезен всем тем, кто хочет и стремится познать тайны белорусского слова.

Содержание

Условные сокращения	4
А	6
Б	11
В	27
Конец ознакомительного фрагмента.	30

Русско- белорусский словарь

Условные сокращения

безл. – безличная форма

вводн. сл. – вводное слово

вопр. – вопросительный

грам. – грамматика

деепр. – деепричастие

др. – другой

ед. – единственное число

ж. – женский род

знач. – значение

м. – мужской род

межд. – междометие

мест. – местоимение

мн. – множественное число

нареч. – наречие

нескл. – несклоняемое слово

перен. – переносное значение

превосх. ст. – превосходная степень

прил. – прилагательное

прич. – причастие

сказ. – сказуемое

ср. – средний род

сравнит. ст. – сравнительная степень

страд. – страдательный залог

сущ. – существительное

утверд. – утвердительная частица

усил. – усилительная частица

част. – частица

Русский алфавит

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё Жж Зз

Ии Йй Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр

Сс Тт Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ

Ъъ Ыы Ьь Ээ Юю Яя

А

а союз а, але, ды

авансировать авансаваць

авантюра авантура

авантюристический авантурыстычны

август жнівень

автобиографический аўтабіяграфічны

автоматический аўтаматычны

автомобилестроение аўтамабілебудаванне

автопередвижной аўтаперасовачны

автосцепка аўтасчэпка

агентский агенцкі

агитационный агітацыйны

агитировать агітаваць

агностик агносік

агрономический агранамічны

ад пекла

адаптированный адаптаваны

адаптировать адаптаваць

адвокатский адвакацкі

административный адміністрацыйны

администрировать адміністраваць

адский пякельны, страшэнны

адъютантский ад'ютанцкі

аир аер

аист бусел

акающий акаючы

акклиматизировать акліматызаваць

аккомодационный акамадацыйны

аккордеон акардэон

акробатический акрабатычны

акростих акраверш

аксиоматический аксіяматычны

активизированный актывізаваны

активизировать актывізаваць

алеть пунсавець, чырванець

аллегорический алегарычны

аллитерация алітэрацыя

алмаз алмаз, дыямент

алоэ альяс

алчность сквапнасць

алчный сквапны

алый пунсовы, ярка-чырвоны

амбар свіран

амнистировать амнісціраваць

амнистия амністыя

амортизационный амартызацыйны

ампутировать ампутаваць

анализировать аналізаваць

аналитический аналітычны

аналогический аналогічны
анархистский анархісцкі
анархический анархічны
анекдотический анекдатычны
анемический анемічны
анестезировать анестэзіраваць
аннулирование ануляванне
аннулировать ануляваць
антагонистический антаганістычны
антарктический антарктычны
антигигиенический антыгігіенічны
антинаучны антынавуковы
антипатия антыпатыя
антитезис антытэзіс
антрекот антрыкот
апктичный апатычны
апатия апатыя
апеллировать апеляваць
апелляционный апеляцыйны
аплодисменты апладысменты, воплескі
апоплексический апаплексічны
аппендицит апендыцыт
аппетит апетыт
апрель красавік
апрельский красавіцкі
арбуз кавун

арбузны кавуновы

аргументировать аргументаваць

арест арышт

арестованный арыштаваны

арестовать арыштаваць

аристократический арыстакратычны

арифметический арыфметычны

арктический арктычны

аромат пах, духмянасць, водар

ароматный пахучы, духмяны

артикуль артыкуль

артикулировать артыкуляваць

артиллерийский артылерыйски

артистический артыстычны

асбест азбеат

асептика асептыка

асимметрический асіметрычны

ассигнование асігнаванне

ассимилировать асіміляваць

ассистент асістэнт

ассортимент асартымент

ассоциативный асацыятыўны

астрономический астранамічны

асфальтировать асфальтаваць

атакованный атакаваны

атеизм атэізм

атеистический атэістычны

атлетический атлетычны

аттестат атэстат

аттестационный атэстацыйны

аттестованный атэставаны

аттракцион атракцыён

аудиенция аўдыенцыя

аудитория аўдыторыя

аукать гукаць; **как аукнется, так и откликнется** як

гукнеш, так і адгукнецца

аукцион аўкцыён

афишировать афішыраваць

аэросъёмка аэраздымка

Б

бабий бабскі; бабье лето бабіна лета

бабочка матыль, матылёк

бабушка бабка, бабуля, бабуся

багрец барва

багроветь барваець, чырванець

багрянец барвовасць, чырвань

багровый барвовы, барвяны, чырвоны

багульник багун

базар рынак, базар, кірмаш

базировать грунтаваць, базіраваць

баклага біклага

баклуша: бить баклуши біць лынды

бал баль

балагур гаварун

баламутить 1. баламуціць; 2. (*о жидкости*) каламуціць

балл бал

баллотироваться балаціравацца

балованный пешчаны, балованы

баловать песціць, балаваць

баловаться дурэць, сваволіць, балавацца

баловень (*шалун*) дураслівец, свавольнік, балаўнік; (*лю-*

бимец) пястун

банка (*глиняная или стеклянная*) слоік, (*жестяная*) бля-

шанка

банщик лазеншчык

баня лазня; **здать баню** даць лазню

баранка абаранак

барин пан

баррикадировать барыкадаваць

барский панскі; **жить на барскую ногу** жыць па-панску

барство панства

барсучий барсучыны

бархат аксаміт

бархатистый аксаміцісты

бархатный аксамітны

барщина паншчына

барышник перакупшчык, гандляр

баснописец байкапісец

баснословный казачны, нечуваны

басня байка

бастион бастыён

батрак батрак, парабак

бахвальство выхвалянне

бахрома махры

бахромчатый махрысты

башенный вежавы

башмак чаравік; **быть под башмаком у кого-л.** быць

пад пятой у каго-небудзь

башня вежа

баюкать (*ребёнка*) люляць
бдительность пільнасць
бдительный пільны
беглец уцякач, бягляк
бегство уцёкі
беда бяда; **как на беду** як на ліха
бедняга нябога, небарака
бедро 1. сцягно; 2. (*часть свиной туши*) кумпяк
бедственный бядотны
бедствие бедства
бежать бегчы
безалаберность бязладнасць, бесталковасць
безапелляционный безапеляцыйны
безбожие бязбожнасць
безверие бязвер'е
безвестный невядомы
безветрие бязветранасць
безвкусица безгустоўнасць
безвластие безуладдзе
безвозвратный беззваротны
безвоздушный безпаветраны
безвозмездный бязвыплатны
безволие бязвольнасць, бязволле
безвредный няшкодны, бясшкодны
безвременный заўчасны, няўчасны
безглазый бязвокі

безграмотный непісьменны

безграничный бязмежны

бездействие бяздзейнасць

бездействовать бяздзейнічаць

безделица пусцяковіны, дробязь

безделушка забаўка, цацка

бездельник лодар, гультай

безденежный безграшовы

бездеятельный бяздзейны

бездна бездань, прадонне

бездоказательный бяздоказны

бездорожье 1. (отсутствие дорог) бездарожжа; 2. (рас-

путица) бездараж

бездушие бяздушнасць

безжалостный бязлітасны

безжизненный перен. нежывы, вялы

беззаботный бесклапотны, бестурботны

беззаветный самаахвярны, самаадданы

беззащитный безабаронны

беззвёздный бяззорны

беззвучный бязгучны

беззлобный незласлівы

безличный 1. без свайго аблічча (вобліку); 2. грам. без-

асабовы

безлошадный бязсконны

безлунный бязмесячны

безмерный бязмерны, непамерны
безмолвие маўчанне
безмолвный маўклівы; (*о тишине*) немы
безмятежный ціхамірны
безнадёжный безнадзейны
безнадзорны безнаглядны
безнаказанный беспакараны
безналичный безнаяўны
безнравственный амаральны
безобидный бяскрыўдны
безоблачный бязвоблачны
безобразный брыдкі, агідны; (*уродливый*) пачварны
безопасность бяспека, бяспечнасць
безоружный бяззбройны, няўзброены
безосновательный безпадстаўны
безостановочный безупынны, няспынны
безответственный безадказны
безотказный безадмоўны
безотлагательный безадкладны
безотлучный неадлучны
безотрадный бязрадасны, няўцешны
безошибочный беспамылковы
безработица беспрацоўе
безрадостный бязрадасны, невясёлы
безраздельный непедзельны
безразличие абыякавасць

безразличный абыякавы
безрассудный безразважны
безрезультатный безрэзультатны, безвыніковы
безрельсовый бяхрэйкавы
безударный ненаціскны
безудержный нястрымны
безукоризненный беззаганны, бездакорны
безумец вар'ят, шалёны
безумолчный несціханы
безусловный безумоўны
безуспешный беспаспяховы
безучастный безудзельны, безуважны; (*равнодушный*)

абыякавы

безысходный бязвыхадны, няўцешны
бекас бакас
белесоватый бялявы
белка вавёрка
белокровие белакроўе
белокурый бялявы
белолиций белатвары
бельё бялізна
бельевой бялізнавы
бередить верадзіць, развярэджваць, цвяліць
бережённный беражоны, сцеражоны
бережливый ашчадны, ашчадлівы, беражлівы
бережный асцярожны; (*заботливый*) клапацлівы

беречь берагчы, захоўваць, хаваць; шанаваць, ашчаджаць

бес чорт, д'ябал, нячысік

беседа гутарка

беседовать гутарыць

беситься 1. (*заболевать бешенством*) шалець; 2. (*быть в крайнем раздражении*) вар'явацца

бесконечность 1. бясконцасць, бязмежнасць, бяскрайнасць; 2. бесканечнасць

бескорыстие бескарыслівасць

бескостный бескасцёвы

бескультурье бескультурнасць

бесноватый ашалелы

беспамятство непрытомнасць

беспечность бестурботнасць, бесклапотнасць

бесплодие бясплоднасць

бесплодность бясплённасць, марнасць

бесплодный 1. бясплодны; 2. *перен.* бясплённы, дарэмны, марны

бесплотность бестылеснасць

беспокоить турбаваць, непакоіць; трывожыць, хваляваць

беспокойный 1. неспакойны; 2. (*причиняющий беспокойство*) турботны, клапацлівы

беспокойство турбота, клопат; неспакой, хваляванне

бесполезный 1. безкарысны; 2. (*напрасный*) марны

беспомощность бездапаможнасць

беспорочный беззаганны, бездакорны

беспорядки хваляванні

беспорядок беспарадак, непарадак, бязладдзе

беспочвенность безгрунтоўнасць

беспоощадность бязлітаснасць

беспредельность бязмежнасць

беспрепятственный бесперашкодны

беспрерывность безупыннасць, бесперапыннасць

бесприбыльность беспрыбытковасць

беспризорный 1. (*зброшанный*) бездаглядны; 2. (*бездомный*) беспрыткльны

беспримерность беспрыкладнасць

беспримерный бяспрыкладны, небывалы

беспринципность беспрынцыповасць

беспристрастный бесстаронні, непрадузяты

беспринютность беспрытульнасць

беспробудный непрабудны

бессвязность бязладнасць

бессердечие бессардэчнасць

бесславие няслава

бессловесность бязмоўнасць

бессленность нязменнасць

бессмертие бессмяротнасць, неўміручасць

бессметный бескаштарысны

бесмысленный бяссэнсавы, недарэчны, бязглузды

бессодержательность беззмястоўнасць

бессознательный 1. несвідомы, неусвідомлены; 2. (*обморочный*) неприютны

беспорность бясспрэчнасць

бессрочный бястэрміновы

бесстрашие бясстрашнасць, смеласць

бесстыдный бессаромны

бесстыдство бессаромнасць

бестактность бестактоўнасць

бесталаный 1. (*бездарный*) бясталантны; 2. (*обездоленный*) бяздольны

бесхитростный няхітры

бесцветность 1. бясколернасць; 2. *перен.* бескаляровасць

бесцельность бязмэтнасць

бесценный вельмі каштоўны, якому няма цаны

бесчестье ганьба

бесчисленный незлічоны

бесшумный бясшумны, бязгучны

бечёвка вяровачка, аборка

бешенство шаленства

библиотека бібліятэка

бивень бивень, ікол

бидон битон

биение (*сердца, пульса*) біццё

биллион більён

биограф біёграф

бисер бісер, пацеркі

бить 1. біць; 2. (скот) рэзаць; (свиней) калоць; 3. (в лихо-радке) трэсці

бич 1. бізун; 2. перен. біч

благо I *суц.* дабро; 2. (матеріальное благополучие) даброты *ед. нет*

благо II *саюз* добра што, балазе

благоволить спрыяць (*каму*), ставіцца з прыхільнасцю (*да каго*)

благовоспитанность добрае выхаванне

благоговение глыбокая пашана (*павага*)

благодарить дзякаваць

благодаря 1. *деепр.* дзякуючы; 2. *предлог* дзякуючы (*каму-чаму*)

благодатный добры, цудоўны; жыватворны

благодетель дабрадзеі

благодушие дабрадушнасць

благожелатель добразычлівец, прыхільнік

благозвучие мілагучнасць

благопристойный добрапрыстойны

благоприятный 1. спрыяльны, зручны; 2. удачны, шчаслівы

благоразумие разважлівасць, асцярожнасць

благородный высакародны, шляхетны

благосклонность прыхільнасць

благосостояние дабрабыт, дастатак

благодетельность дабратворнасць, жыватворнасць

благоустроить упарадкоўваць, добраўпарадкоўваць

благоустройство упарадкаванне, добраўпарадкаванне;

дабрабыт

благоухание пах, пахучасць, духмянасць

блаженство шчасце, асалода; **быть на верху блажен-**

ства быць на вяршыні шчасця

блажь дурь

блѣклость бяжласць

блеск бляск

блеснуть бліснуць; (*о свете*) мільгануць

блестеть блішчаць, ззяць, зіхаець

блестящий бліскучы

блеяние бляянне

блеять бляяць

ближающий 1. *превосх. ст.* найбліжэйшы; 2. *сравнит. ст.*

бліжэйшы

ближе 1. *наречие* бліжэй; 2. *прилаг.* бліжэйшы

ближний 1. *прил.* блізкі; бліжэйшы; 2. *суц.* поблізу

близнец блізня, блізнюк

близость блізкасць

блистательность бліскучасць

блистать ззяць, бліскаць, зіхаець

блоха блыха

блуждание блуканне

блуждать блукаць, блудзіць

блюдец сподак, блюдца

бобр бабёр

богатство багащѐ

богатырский 1. асілкавы, волатаўскі; 2. (*эпас*) гераічны

богаче 1. *нареч.* багацей; 2. *прил.* багацейшы

бодать бадаць, басці

бодрить бадзёрыць

бодрость бадзёрасць

боеспособность баяздольнасць

бокал бакал, келіх

более больш, болей

болезненность 1. хваравітасць; 2. балючасць

болезненный 1. (*нездоровый*) хваравіты; 2. (*сопряжён-
ный с болью*) балючы

болезнетворный хваробатворны

болезнь хвароба

болеть I 1. (*быть больным*) хварэць (*на што и чым*); 2. *перен.* хварэць (*за каго-што*); 3. балець

болеть II (*испытывать боль*) балець

болтать I 1. (*жидкость*) боўтаць; 2. (*руками, ногами*)

матляць

болтать II (*пустословить*) балбатаць, лапатаць

болтливость балбатлівасць, языкастасць

боль *ж.* боль *м.*

больно балюча

больше 1. *нареч.* больш, болей; 2. *прил.* большы

большинство большасць

большой вялікі

борец 1. барацьбіт, змагар; 2. (*спортсмен*) барэц

борзая *суц.* хорт

бормотание мармытанне

боров (*кабан*) парсюк

борозда баразна, разора

боронить баранаваць, скародзіць

бороться 1. змагацца; 2. (*в спорте*) бороться

борьба змаганне, барацьба

босиком басанож

босой босы

ботанический батанічны

ботинок чаравік

бочкообразный бочкападобны

боязнь боязь

боярышник баярышнік, глог

бракосочетание шлюб

браниться сварыцца, лаяцца

брань лаянка

браслет бранзалет

братец браток, братка

братоубийство братазабойства

братство 1. братэрства; 2. (*община*) брацтва

бревенчатый з бярвення

бревно бервяно

бред трызненне

брeдить трызнiць, вярзцi

брeзгать грэбаваць

брeзгливостъ грэблiвасць

брeзент брызент

брeжить 1. днeць, развiднiвацца; свяцiцца, мiгцeць

брeмя цяжар

брeнчать брынкаць

брeсти цягнуцца, валачыся, плeсцiся, брысцi

брeтeлькa шлeйка

брeшь 1. пралом; 2. *перен.* дзiрка

брeющий: брeющий полёт брыючы палёт

брить брыць, галiць

брови бровы

бровъ брыво

бродить I бадзяцца, блукаць, вандраваць

бродить II (*о пиве и т. д.*) брадзiць

бронх бронха

бросание киданне

бросать кiдаць

бразгать пырскаць

брюзжание бурчанне

брюзжать бурчаць

брюква бручка

брюки штаны

брызганье бразганне

бряцание бразганне

бубенцы бразготкі, шамкі
бублик абаранак
бугор пагорак, узгорак
будет (*достаточно*) годзе
будить будзіць
будничность будзённасць
будничный будзённы
будто 1. *союз* быццам, нібы, як быццам; 2. *част.* хіба
будущее будучыня, будучае
буйный 1. бурны; парывісты; 2. буяны; шалёны
буйства буянства
букашка кузурка, казяўка
буква літара
буквальный літаральны
булавка шпілька
бултыхнуться боўтнуцца
булыжник камень
булыжный каменны; **булыжная мостовая** брук
бумага папера
бумажный папяровы
бумазая мультан
бурав свердзел
буравить свідраваць
бусы пацеркі, каралі
бутсы буцы
бутылка бутэлька, пляшка

бутылочный бутэлечны

буханка баханка

бухнуть I (*разбухать*) бракнуць

бухнуть II (*ударить, упасть*) бухнуць

бывший *прилаг.* былы

былое *сущ.* былое, мінуўшчына

быстрота хуткасць, шпаркасць

быстрый хуткі, шпаркі, борзды; (*о течении*) быстры

быт быт, побыт

бытиё быццё

бюлетень бюлетэнь

бюрократический бюракратычны

В

в *предлог* у

важнейший найважнейшы

важность 1. важнасць; 2. (*солидность*) паважнасць

валежник ламачча, павал, буралом

валенок валёнак

вальсировать вальсаваць

валять 1. качаць; 2. (*шерсть*) валіць; валять дурака строі-

ць дурня

варежка рукавіца

варёный вараны

варить 1. варыць, гатаваць; 2. (*о пищеварении*) травіць

василёк васілёк, валошка

ватага гурт, чарада

ватерпас грунтвага, ватэрпас

ватник ватоўка

ватный ватовы

вахтенный 1. *прил.* вахтавы; 2. *сущ.* вахтавы

ваяние скульптура, разьбярства

ваятель скульптар, разьбяр

вбежать убегчы

вбивать убіваць

вбить убіць

вблизи 1. *нареч.* блізка, зблізку; 2. *предлог* каля

вбосить укінуць

вваліться уваліцца

введение 1. (*действие*) увядзенне; 2. (*предварительные сведения*) уводзіны

вверить даверыць, паручыць

вверх угору, уверх, дагары; **вверх ногами** дагары нагамі

вверху угары, уверсе

ввиду *предлог* з прычыны

вводит уводзіць

водный 1. уводны, уступны; 2. *грам.* пабочны

ввозит увозіць; (*из-за границы*) прывозіць

вволю уволу, досыць

ввысь увысь

ввязаться ублытацца

вгиб угін

вгибать угінаць

вглубь углыб, углыбіню

вглядываться углядацца, узірацца

вдавацца удавацца

вдавить уціснуць

вдалбливать (*втолковывать*) удзёўбаць, убіваць

вдалеке удалечыні

вдвигать усоўваць

вдвоём (*о мужчинах*) удвух; (*о женщинах*) удзвюх; (*о мужчинах и женщинах вместе*) удваіх

вдевать 1. (*нитку*) зацягваць, уцягваць; 2. прасоўваць,

усоўваць

вделать урабіць

вдоволь удосталь, уволю, досыць

вдовствовать удавець, быць удавой (удаўцом)

вдогонку наўздагон

вдоль 1. *нареч.* уздоўж, удоўж; 2. *предлог* уздоўж

вдох удых

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.